

højtærede Statsminister og hans Kollega Handelsministeren ikke har givet Justitsministeren fuld Besked om, hvad dette Communiqué dækkede, selv om det er muligt, at andre Medlemmer af Regeringen ikke har faaet denne Besked — der gaar mærkværdige Rygter herom. Men i det Øjeblik, den kongelige Bankkommissær og Justitsminister ved sin Tilbagevenden har faaet Meddelelse om dette Forhold, træder han ind ved Siden af de to andre i denne Sag.

Det bliver da Spørgsmaalet, hvad Begrundelsen var for, at disse tre Medlemmer af Regeringen har skudt Bankinspektøren til Side og i Stedet for valgt at bygge paa Landsmandsbankens fra Bankinspektørens stærkt afvigende Beretning. I Udvalget har Statsministeren sagt, at man var uforberedt, at man derfor ikke var i Stand til at tage Konsekvensen af Bankinspektørens Indberetning, den Gang den forelaa, at man maatte have Tid, og at den Ordning, der foreslaas i Dag, ikke kunde være gennemført i Juli. Hvad det er for en Del af Ordningen, der ikke kunde være gennemført i Juli, sagde Statsministeren ikke. Det kan ikke være Nationalbankens Deltagelse i den, thi den, som foreslaas nu, er gunstigere for Nationalbanken end den, som Banken gik med til i Juli. Jeg ved ikke, om det er Statens eller Østasiatisk Kompagnis eller Store Nordiskes Deltagelse, der ikke kunde være opnaaet den Gang. Jeg forstaar overhovedet ikke den af Ministeren givne Forklaring. Thi heller ikke kunde man være ganske uforberedt, eftersom Handelsministeren har oplyst, at Bankinspektørens Undersøgelser af Landmandsbanken skete paa hans Foranledning — og jeg tør maaske sige, at det er det eneste Lyspunkt i Handelsministerens Holdning i denne Sag, at han har foranlediget denne Undersøgelse.

Medens Statsministeren altsaa siger, at Regeringens Grund til at vente, til at skyde Indberetningen til Side, var, at man vilde vinde Tid, at man vilde finde Mulighed for det psykologiske Øjeblik, hvad Ministeren har kaldt det, og som han maaske mener er til Stede nu, saa har Nationalbanken givet en anden Forklaring. Af Nationalbankdirektør Ussings Redegørelse fremgaar det, at Nationalbanken har tænkt sig, at det var muligt, at Ordningen kunde holde, idet Nationalbankdirektøren erklærer, at den af Bankinspektøren foretagne Opgørelse jo blev bestridt af Landmandsbanken, og da der her var Tale om et Skøn, kunde man ikke uden videre afvise

Landmandsbankens Paastand om, at der var visse Aktiver, som under en heldig Udvikling kunde give mere, end hvad Bankinspektøren havde ansat dem til. Med andre Ord: Nationalbankdirektør Ussings Forklaring gaar ud paa, at man mente, at Ordningen maaske kunde holde, men, har han videre sagt, en Forudsætning herfor var, at der skete en fuldkommen Hemmeligholdelse af Bankinspektørens Indberetning. Det er vel forstaaeligt, at dette var en nødvendig Forudsætning, medens det er mindre forstaaeligt, at Bankdirektør Ussing har ment, at denne Hemmeligholdelse virkelig kunde blive effektiv, effektiv i den Forstand, at ikke i alt Fald adskillige vidste noget derom; thi denne Undersøgelse var jo foregaaet i selve Landmandsbanken Punkt for Punkt, og et uhyre stort Personale maatte vide, at den foregik. Det var ogsaa en Paastand fra Landmandsbankens Side, at den Omstændighed, at det var kendt, at denne Undersøgelse fandt Sted, var det, som fremkaldte en Uro om Banken, der nødvendiggjorde, at man kom til en Ordning af den ene eller den anden Art.

Der er altsaa her den Forskel paa de tre Regeringsmedlemmers og Nationalbankens Opfattelse, at Nationalbanken har ment, at Forsøget kunde holde, medens Regeringen har ment, at det skulde tjene til at skabe Mulighed for en senere og en anden Ordning, og det er altsaa ud fra disse to Synspunkter, at Statsministeren og Handelsministeren og Nationalbanken, den Gang Landmandsbanken erklærede, at den vilde lukke, hvilket vilde have betydet en Likvidation af Banken, har sagt, at de maatte modsætte sig dette, og har forbudt Landmandsbanken at gaa til en Lukning. At dette Forsøg blev gjort, har Statsministeren og Handelsministeren i Udvalget og Nationalbankdirektør Ussing for sit Vedkommende i sin Redegørelse taget det fulde Ansvar for, og ingen, som vil tænke over, hvad det var, der foregik den 10. Juli, vil kunne undlade at indrømme, at hvad der den Gang skulde tages Beslutning om, var saa afgørende og saa vanskeligt, at det, naar man var kommet til den Anskuelse, at man maatte gøre det uden at raadspørge eller raadføre sig med andre, var en vanskelig Sag at vælge det rigtige. Derimod tror jeg ikke, der kan være Tvivl om, at Maaden, hvorpaa dette Forsøg blev gjort, er saa uheldig som vel muligt, ja, man tør næsten sige, at den er skæbnesvanger for mange Forhold i vort Samfund.